

ици радних мјеста у територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици био начелник општине. С тим у вези, Суд је имао у виду да је важећим Законом о заштити од пожара, у оквиру прелазних и завршних одредаба, прописана обавеза постојећим ватрогасно-спасилачким јединицама и ватрогасним друштвима која су основана у складу са раније важећим законом да у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона (члан 90), а скупштине јединице локалне самоуправе да, у року од годину дана, донесу правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста у територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици. Међутим, по оцјени Суда, наведеним прописивањем није продужено овлашћење начелнику општине да, и након ступања на снагу Закона о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", број 94/19), регулише питања која се односе на унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици, која су сада у надлежности скупштине општине, већ је само продужена важност ранијих прописа који су регулисали ова питања, односно важност прописа који су донесени на основу ранијег Закона о заштити од пожара. С обзиром на то да начелник општине Станари, у вријеме доношења Правилника, није имао овлашћење да регулише организацију и систематизацију радних мјеста у Територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици Општине Станари, Суд је утврдио да Прилог 01 - "Организација послова и систематизација радних мјеста у Одјељењу за општу управу" дио 01.3.3 "опис послова Одсјека Територијалне ватрогасне јединице и радних мјеста" није у сагласности са Законом о заштити од пожара.

Имајући у виду наведено, дакле ненадлежност начелника општине Станари да регулише унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у Територијалној ватрогасно-спасилачкој јединици, Суд је, примјеном члана 42. Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 104/12 и 92/12) утврдио да ни одредбе члана 5. став 1. т. 3, 16, 18, 19, и 20, те члана 6. Правилника, које су садржински и правно повезане са Прилогом 01 у дијелу који се односи на Одсек Територијалне ватрогасне јединице, нису у сагласности са Законом о заштити од пожара ("Службени гласник Републике Српске", број 94/19).

Како је Уставом утврђено да прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом (члан 108. став 2), Суд је утврдио да наведене одредбе Правилника које нису сагласне закону нису у сагласности ни с Уставом.

Имајући у виду разлоге незаконитости члана 32. Правилника, Прилог 01 - "Организација послова и систематизација радних мјеста у Одјељењу за општу управу" под 01.3.3, који се односи на опис послова Одсјека Територијалне ватрогасне јединице и радних мјеста, Суд се није упуштао у оцјену навода даваоца иницијативе који се односе на систематизована радна мјеста "ватрогасац приправник/волонтер" и "ватрогасац возач приправник/волонтер".

Оцјена сагласности Правилника о организацији и систематизацији радних мјеста Општинске управе Општине Станари с одредбама Уредбе о начелима за унутрашњу организацију и систематизацију радних мјеста у градској, односно општинској управи ("Службени гласник Републике Српске", број 10/17), Уредбе о категоријама, звањима и условима за обављање послова службеника у јединицама локалне самоуправе ("Службени гласник Републике Српске", број 10/17), те Посебног колективног уговора за запослене у области локалне самоуправе, у смислу члана 115. Устава, није у надлежности Суда.

Цијенећи да је у току претходног поступка правно стање потпуно утврђено и да прикупљени подаци пружају поуздан основ за одлучивање, Суд је, на основу члана 40. став 5. Закона о Уставном суду Републике Српске, у овом предмету одлучио без доношења рјешења о покретању поступка.

На основу изложеног, Суд је одлучио као у изреци ове одлуке.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Суда мр Џерард Селман и судије: Миленко Араповић, Војин Бојанић, Златко Куленовић, проф. др Душко Медић, Ирена Мојовић, проф. др Марко Рајчевић и академик проф. др Снежана Савић.

Број: У-17/20
29. априла 2021. године
Бања Лука

Предсједник
Уставног суда,
Мр Џерард Селман, с.р.

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске и члана 60. став 1. т. а), б) и д) Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 29. априла 2021. године, донио је

ОДЛУКУ

Утврђује се да Тарифни број 1, Област 35, Грана 35.1, Разред 35.11, Тарифе комуналних такса, која је саставни дио Одлуке о комуналним таксама ("Службени гласник општине Шипово", бр. 13/18, 16/18 и 5/19), није у сагласности с Уставом Републике Српске и Законом о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/12 и 123/20).

Одбија се приједлог за утврђивање неуставности члана 3. став 1. тачка г) Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/12 и 123/20).

Образложење

"БББ" д.о.о. Шипово поднијело је Уставном суду Републике Српске приједлог за оцјењивање уставности члана 3. став 1. тачка и) Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", број 4/12), што одговара одредби члана 3. став 1. тачка г) Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/12 и 123/20) те уставности и законитости Тарифног броја 1, Област 35, Грана 35.1, Разред 35.11, Тарифе комуналних такса, која је саставни дио Одлуке о комуналним таксама ("Службени гласник општине Шипово", број 13/18), сматрајући да оспорени општи акти нису у складу са чланом 63. и чланом 66. став 2. Устава Републике Српске (у даљем тексту: Устав). У приједлогу се наводи да је Скупштина општине Шипово паушално одредила висину оспорене тарифе која се тиче комуналне таксе за истицање пословног имена на пословним просторијама субјеката који се баве производњом електричне енергије, јер је исту утврдила искључиво на основу количине произведене енергије, а без примјене других законских критеријума, због чега је тај износ, у конкретном случају, несразмјеран економској снази обвезника. Предлагач истиче да трошкови извршења законске обавезе истицања пословног имена падају искључиво на терет привредног друштва због чега нема оправдања за прописивање из члана 3. став 1. тачка г) Закона о комуналним таксама, нити за прописивање обавезног плаћања таксе из оспорене тарифе, а имајући у виду да наплата комуналне таксе проистиче из обавезе накнаде трошкова органа Републике Српске за одређена поступања, који трошкови, када је ријеч о истицању пословног имена, не постоје.

У одговору на наводе из приједлога који је доставила Скупштина општине Шипово наводи се да оспорена тарифа није супротна Закону о комуналним таксама те да је донесена у границама законских овлашћења. У вези с тим, доносилац предметне одлуке указује на члан 2. овог закона, којим је прописано да град, односно општина посебним актом утврђује комуналне таксе, те члан 7. став 1. истог закона, према којем се општим актом јединице локалне самоуправе утврђују врста, висина, рокови, начин плаћања и ослобађања од плаћања комуналне таксе. У одговору се, поред тога, истиче да скупштина јединице локалне самоуправе, према Закону о комуналним таксама, има овлашћење да комуналне таксе утврди у различитој висини, зависно од врсте дјелатности, површине, локације, односно зоне у којој се налазе објекти, односно предмети или врше услуге за које се плаћа комунална такса. Из наведених разлога Скупштина општине Шипово сматра да је приједлог неоснован.

У одговору Народне скупштине Републике Српске се истиче да су наводи предлагача неосновани, да оспореним чланом 3. став 1. тачка г) Закона о комуналним таксама нису повријеђене одредбе Устава, као и да је на законодавцу да цијени оправданост одређеног нормирања, а да незадовољство предлагача законским рјешењем није уставноправно релевантно. У овом смислу, законодавац предлаже да Суд приједлог одбије.

Одлуку о комуналним таксама ("Службени гласник општине Шипово", бр. 13/18, 16/18 и 5/19) донијела је Скупштина општине Шипово позивајући се на члан 7. Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", број 4/12), члан 39. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број 97/16) и члан 36. Статута Општине Шипово ("Службени гласник општине Шипово", број 12/17). Оспореним Тарифним бројем 1, Област 35, Грана 35.1, Разред 35.11, Тарифе комуналних такси, која је саставни дио ове одлуке, прописано је да се за истакнуто пословно име на пословним просторијама плаћа комунална такса у годишњем износу, и то: рад постројења који производе електричну енергију до 50 KW - у износу од 2.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију од 50 KW до 100 KW - у износу од 4.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију од 101 KW до 150 KW - у износу од 6.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију од 151 KW до 200 KW - у износу од 8.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију од 201 KW до 250 KW - у износу од 10.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију од 251 KW до 0,99 MW - у износу од 50.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију од 1 MW до 1,99 MW - у износу од 100.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију од 2 MW до 2,99 MW - у износу од 200.000,00 KM, рад постројења који производе електричну енергију преко 3 MW у износу од 300.000,00 KM.

Оспореним чланом 3. став 1. тачка г) Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/12 и 123/20) прописано је да се комуналне таксе могу утврдити за истицање пословног имена правног лица или предузећа на пословним просторијама.

У поступку разматрања навода из приједлога Суд је имао у виду одредбе Устава у односу на које је оспорена уставност оспорених одредаба предметних општинских аката, као и одредбе које су по оцјени Суда од значаја за оцјењивање уставности, а којима је утврђено: да се уставно уређење Републике темељи, између осталог, на владавини права, те на парламентарној демократији и подјели власти (члан 5. став 1. алинеје 4. и 7), да Република и општина буџетом утврђују јавне приходе и јавне расходе, а да су средства буџета порези, таксе и други законом утврђени приходи (члан 62), да је обавеза плаћања пореза и других дажбина општа и да се утврђује према економској снази обвезника (члан 63), да су људска права и слобода, једнакост пред законом, самосталност и једнак положај предузећа и других организација, уставни положај и права јединица локалне самоуправе основа и мјера овлашћења и одговорности републичких органа (члан 66. став 2), да се државна власт у Републици организује на начелу подјеле власти (члан 69. став 1), да општина, преко својих органа, у складу са законом, уређује и обезбјеђује обављање комуналних дјелатности, те да преко својих органа у складу са законом извршава законе, друге прописе и опште акте Републике чије извршавање је повјерено општини, обезбјеђује извршавање прописа и других аката општине, као и да се систем локалне управе уређује законом (члан 102. став 1. т. 2. и б. и став 2), да град и општини припадају приходи утврђени законом и средства за обављање повјерених послова (члан 103. Устава), да закони, статuti, други прописи и општи акти морају бити у сагласности с Уставом, док прописи и други општи акти морају бити у сагласности са законом (члан 108).

Суд је имао у виду и друге одредбе Закона о комуналним таксама ("Службени гласник Републике Српске", бр. 4/12 и 123/20), којима је, између осталог, прописано: да комуналне таксе, у складу с овим законом, посебним актом

утврђује град, односно општина, те да су ове таксе приход буџета јединице локалне самоуправе (члан 2), да акт о утврђивању комуналне таксе доноси скупштина јединице локалне самоуправе, а њиме се утврђују: врста, висина, рокови, начин плаћања и ослобађања од плаћања комуналне таксе (члан 7. став 1), те да скупштина јединице локалне самоуправе може да утврди комуналне таксе у различитој висини, зависно од врсте дјелатности, површине, локације, односно зона у којима се налазе објекти, односно предмети или врше услуге за које се плаћа такса из члана 3. овог закона (члан 7. став 2).

Поред тога, чланом 39. став 2. тачка 10. Закона о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 97/16 и 36/19) прописано је да скупштина јединице локалне самоуправе доноси одлуке о комуналним таксама и другим јавним приходима, када је овлашћена законом.

Како из наведених законских одредаба произлази, такса за истицање назива на пословним просторијама представља врсту локалне комуналне таксе која је изворни приход јединица локалне самоуправе, а коју, у складу са законом, својим актом уређује скупштина јединице локалне самоуправе. Законом о комуналним таксама су на општи начин утврђени и уређени сви темељни елементи система комуналних такси, одређене су границе овлашћења јединица локалне самоуправе при увођењу и уређивању комуналних такси, те је, између осталог, прописано да се локалне комуналне таксе могу увести за истицање пословног имена правног лица или предузетника на пословним просторијама. Одредбом члана 7. став 2. овог закона предвиђено је да скупштина јединице локалне самоуправе комуналне таксе може утврдити у различитој висини, а као критеријуми за различито прописивање висине ових такси прописани су врста дјелатности, површина и локација, односно зона у којима се налазе објекти, односно предмети или врше услуге за које се плаћа такса.

С обзиром на изложено, Суд је оцијенио да је Скупштина општине Шипово била овлашћена да донесе оспорену одлуку, којом су утврђени врста, висина, рокови, начин плаћања и ослобађања од плаћања комуналне таксе, као и друга питања која се односе на комуналне таксе на подручју општине Шипово.

Међутим, Суд је утврдио да Закон о комуналним дјелатностима не садржи овлашћење јединица локалне самоуправе да приликом одређивања висине локалних комуналних такси може прописивати друге критеријуме осим оних који су предвиђени наведеним законом (члан 7. став 2. овог закона).

С обзиром на то да скупштина јединице локалне самоуправе не може самостално утврђивати критеријуме за различито одређивање висине комуналне таксе зависно од других елемената пословања обвезника, Суд је оцијенио да је Скупштина општине Шипово поступила супротно Закону о комуналним дјелатностима, јер је оспореном тарифом прописала различите износе предметних такси за рад постројења која се баве истом дјелатношћу, тј. производњом електричне енергије, а на основу критеријума који се тиче различите количине произведене енергије.

Овај критеријум се, по оцјени Суда, не може подвести ни под један од критеријума из члана 7. став 2. Закона о комуналним таксама, због чега је Скупштина општине Шипово прописујући као у Тарифном броју 1, Област 35, Грана 35.1, Разред 35.11, Тарифе комуналних такси, која је саставни дио Одлуке о комуналним таксама ("Службени гласник општине Шипово", бр. 13/18, 16/18 и 5/19), прекорачила своја овлашћења те интервенисала у законску материју.

С обзиром на утврђену незаконитост предметног општег акта, у оспореном дијелу, која је посљедица прекорачења овлашћења Скупштине општине Шипово, Суд је утврдио да су њиме повријеђена начела владавине права и подјеле власти из члана 5. став 1. алинеје 4. и 7. и члана 69. став 1. Устава, као и одредбе члана 102. став 1. тачка б) Устава и члана 108. став 2. Устава.

Узимајући у обзир раније утврђене разлоге неуставности и незаконитости Тарифног броја 1, Област 35, Грана 35.1, Разред 35.11, Тарифе комуналних такси, која је састав-

ни дню Одлуке о комуналним таксама, Суд је оцијенно да остали наводи даваоца иницијативе у погледу његове неуставности и незаконитости нису од значаја за одлучивање у конкретној уставноправној ствари.

У погледу навода предлагача којима се оспорава уставност члана 3. став 1. тачка г) Закона о комуналним таксама, Суд је утврдио да је Народна скупштина Републике Српске поступила сагласно својим уставним овлашћењима утврђујући и уређујући овим законом основне елементе система комуналних такса, предмет таксене обавезе, обавезне плаћања комуналне таксе, као и ослобађања од плаћања комуналне таксе (члан 1. Закона о комуналним таксама). У надлежности Републике је да законом уреди област опорезивања и других фискалних давања, што обавезује законодавца да прописе врсте пореза и других дажбина, као и битне елементе ових обавеза.

Сагласно оспореном члану 3. став 1. тачка г) наведеног закона, у оквиру је диспозиције јединице локалне самоуправе да скупштинским актом утврди таксу за истицање пословног имена правног лица или предузетника на пословним просторима, а иста представља изворни приход јединице локалне самоуправе.

Имајући у виду овакав предмет регулисања оспорене законске одредбе, Суд је становишта да су наводи предлагача према којем је она у супротности са чланом 63. Устава неосновани, јер иста не садржи норму која дерогира гаранцију општег карактера пореских и других давања, нити прописује ограничења која би нарушила принцип одређивања поменутих давања у складу с економском снагом обвезника. Такође, према оцјени Суда, законско овлашћење јединице локалне самоуправе према којем она може утврдити врсту таксе из члана 3. став 1. тачка г) предметног закона, као изворни приход града, односно општине, није у супротности са гаранцијама једнакости пред законом, те гаранцијама самосталности и једнаког положаја предузећа из члана 66. став 2. Устава, јер се једнако односи на све адресате Закона, док се оспорено прописивање не може довести у контекст осталих јемстава из ове уставне одредбе.

На основу изложеног, одлучено је као у изречи ове одлуке.

Ову одлуку Уставни суд је донио у саставу: предсједник Суда мр Церард Селман и судије: Миленко Араповић, Војин Бојанић, Златко Куленовић, проф. др Душко Медвић, Ирена Мојовић, проф. др Марко Рајчевић и академик проф. др Снежана Савић.

Број: У-34/20
29. априла 2021. године
Бањалука

Предсједник
Уставног суда,
Мр Церард Селман, с.р.

Уставни суд Републике Српске, на основу члана 115. Устава Републике Српске и члана 57. тачка а) и члана 60. став 1. т. а), б) и д) Закона о Уставном суду Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 104/11 и 92/12), на сједници одржаној 29. априла 2021. године, донио је

ОДЛУКУ

Обуставља се поступак за оцјењивање уставности и законитости члана 8. Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 45/20).

Утврђује се да члан 12. Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу ("Службени гласник Републике Српске", бр. 45/20 и 80/20) није у сагласности с Уставом Републике Српске и Законом о играма на срећу ("Службени гласник Републике Српске", бр. 22/19 и 131/20).

Одбија се приједлог за утврђивање неуставности и незаконитости члана 8. став 1, став 3. т. 1. и 5, ст. 7. и 8. и члана 9. став 1. тачка 3. и став 2. Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу ("Службени гласник Републике Српске", бр. 45/20 и 80/20).

Образложење

"Mozzart" д.о.о. Бањалука, које заступа пуномоћник Предраг Барош, адвокат из Бањалуке, поднијело је Уставном суду Републике Српске приједлог за оцјењивање уставности члана 8. став 1. и став 2. тачка 1, члана 9. став 2. и члана 12. Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 45/20). У приједлогу се наводи да су оспорене одредбе поменутог правилника у супротности са чланом 5. алинеје 4. и 5, чл. 50. 52. и 54, чланом 57, став 3, чланом 66. став 2, чланом 67. став 1 и чланом 108. став 2. Устава Републике Српске, као и чланом 4. Закона о страним улагањима ("Службени гласник Републике Српске", број 21/18), чланом 63. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18), чланом 105. Закона о играма на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 22/19) и чланом 4. Закона о пореском систему Републике Српске", број 62/17). По мишљењу предлагача, прописујући као у члану 8. став 1, став 2. тачка 1. и члану 12. оспореног правилника, министар је изашао из оквира овлашћења која су му дата Законом о играма на срећу, због чега су оспорене одредбе у супротности са законом и са чланом 108. став 2. Устава Републике Српске. Такође, члан 8. став 1. и став 2. тачка 1. оспореног правилника у супротности су с одредбама чл. 50. и 52, члана 57. став 3. и члана 66. став 2. Устава јер се прописивањем као у овим одредбама по мишљењу предлагача ограничава право приређивача игара на срећу да слободно изабере правно лице са којим ће сарађивати, а истовремено се уводи монопол производње и сервисирања рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу (у даљем тексту: РАС) који ће имати само правно лице које је изабрано од стране Министарства. На наведени начин у потпуности се ограничава предузетништво у овој области и омогућава изабраном правном лицу да успостави монопол на десет година. Такође, страна правна лица онемогућавају се да учествују и пружају услуге на тржишту, чиме су она стављена у неравноправан положај у односу на правна лица са сједиштем у Републици Српској. Наводи се да је прописивање као у члану 9. став 2. оспореног правилника у супротности са чланом 5. алинеја 4. и чланом 50. Устава јер се прописивањем као у оспореној одредби налаже приређивачима да закључе уговор са правним лицем, пружаоцем услуга који је претходно одређен од стране Министарства, чиме се директно утиче на аутономију воље приређивача игара на срећу. Такође, прописивање као у члану 12. оспореног правилника у супротности је са чланом 5. алинеја 4, чланом 67. и чланом 108. став 2. Устава јер закон не прописује плаћање накнада из наведене одредбе, нити даје министру овлашћење за прописивање нових накнада у области игара на срећу. Наводи се да према одредби члана 105. Закона о играма на срећу надзор над приређивачима представља редовну активност Министарства која се финансира из буџета Републике Српске, а прописивањем као у члану 12. оспореног правилника евидентно је да Министарство финансирање надзора, односно обавезу плаћања трошкова обезбјеђивања РАС-а пребације на приређиваче игара на срећу, што неспорно представља дупло опорезивање, с обзиром на то да они већ плаћају накнаде, односно порезе за приређивање игара на срећу. Из наведених разлога, оспорена одредба у супротности је и са чланом 4. Закона о пореском систему. Исто тако, чињеница да је износ ових накнада унапријед одређен додатно продубљује правну несигурност и представља директно мијешање Министарства у формирање цијена на тржишту.

Суду је накнадно од стране "Mozzart" д.о.о. Бањалука достављена допуна приједлога, у којој се приједлог прецизира на члан 8. став 1, став 3. т. 1. и 5, ст. 7. и 8, члан 9. став 2. и члан 12. Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу ("Службени гласник Републике Српске", бр. 45/20 и 80/20), с обзиром на то да је након подношења приједлога ступио на снагу Правилник о измјенама и допуни Правилника о техничким карактеристикама рачунарског система за надзор над приређивањем игара на срећу ("Службени гласник Републике Српске", број 80/20). У допуни прије-